

RETNINGSLINJER FOR MINDRE VINDMØLLER OG SOLENERGIANLEGG I LNFR-OMRÅDE I TIME KOMMUNE

1. Tiltak som er i tråd med LNFR-formålet

Dette gjelder vindmøller og solenergianlegg som er i tråd med vurderingskriteriene i «Garden som ressurs», som først og fremst innebærer at energien brukes til gårdsdriften.

Retningslinje	Avklaringer og begrunnelse
<p>Det tillates ikke vindmøller i våtmarksreservater eller i naturvernområder med fugle- eller dyrelivsfredning. Det tillates heller ikke vindmøller innenfor 500 meter fra grensene til slike områder, se figur 3. For alle søknader om etablering av vindmøller i LNFR-område utenfor områdene i figur 3, er det krav om en uttalelse fra Statsforvalteren eller en enkel fuglefaglig vurdering</p>	<p>Retningslinjen er i stor grad tatt fra anbefalingene i rapporten fra Ecofact (<i>Ecofact – Toralf Tysse (2023) - Fagrapport: Potensielle konflikter og konfliktområder for fugler ved etablering av gårdsturbiner i Klepp kommune</i>). Disse bygger på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven, ettersom det er god kunnskap om kommunens fugleliv, samtidig som det er uvisst hvordan vindmøller vil påvirke fuglene. Avstandskravet om en 500-meter-buffersone rundt våtmarksreservatene og naturvernområdene ligner på andre buffersoner rapporten viser til. Kravet om en uttalelse fra Statsforvalteren eller en fuglefaglig vurdering kommer av at kommunen ikke har kompetanse for å vurdere hvordan et tiltak vil påvirke fuglelivet. Ecofact-rapporten tar utgangspunkt i horisontalakslede vindmøller, og har ikke vurdert vertikalakslede vindmøller på grunn av manglende empirisk grunnlag. Hvis det skulle foreligge dokumentasjon som viser at en type vindmølle har betydelig mindre risiko for fuglelivet, kan en generell uttalelse fra fagkyndige erstatte kravet om en fuglefaglig vurdering/uttalelse for tiltak som ikke er i våtmarksreservater, naturvernområder med fugle- eller dyrelivsfredning og tilhørende buffersone på 500 meter.</p>
<p>Støy skal utredes i medhold til anbefalingene i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021), eller den til enhver tid gjeldende versjon av denne.</p>	<p>Søker skal dokumentere at tiltaket er i tråd med retningslinjen. Dette er i tråd med bestemmelsene i kommuneplan 2018-2030, jf. punkt 16. Retningslinjen gjelder også for boliger på eiendommen vindmøllen er søkt plassert.</p>

<p>Vindmøller bør plasseres i tilknytning til bygninger, så lenge det ikke bryter anbefalingene om støynivå.</p>	<p>Dette vil kunne redusere behovet for å utvide dagens infrastruktur. Det kan også føre til at dyrka jord i mindre grad utnyttes, og nærheten til eksisterende bygninger vil være positivt for fuglelivet og synligheten til vindmøllen. Det er riktignok viktig å vurdere hvordan plasseringen påvirker forstyrrelser av vindforholdene som har betydning for energiproduksjonen.</p>
<p>Vindmøller skal plasseres med en minsteavstand fra offentlige veier og turstier som er lik summen av tårnhøyden og rotordiameteren</p>	<p>Dette er ment å sikre veier og stier fra iskast. Bestemmelsene i veiloven vil i flere tilfeller sikre denne avstanden.</p>
<p>Bygninger med skyggekastfølsom bruk skal ikke utsettes for mer enn 30 timer teoretisk skyggekast per år, eller den til enhver tid gjeldende anbefalingen fra NVE. Det tillates ikke vindmøller innenfor områdene som er definert som kulturmiljø i Regionalplan for kulturmiljø i Rogaland</p>	<p>Søker skal dokumentere at tiltaket er i tråd med retningslinjen.</p> <p>Retningslinjen er ment å bevare kulturmiljøer av regional interesse. Områdene defineres slik de er gjort av regionalplanen. Alle andre tiltak sendes på høring til fylkeskommunen, slik det kommer frem av bestemmelsene i kommuneplanen, jf. punkt 20.</p>
<p>Ved søknad må det foreligge ressurskartlegging av vindforholdene på lokaliteten til aktuell størrelse på vindmølle, utført av kompetent personell</p>	<p>Vindforholdene for mindre vindmøller er mer uforutsigbare enn for større og høyere vindmøller. Lokale vindforhold, terreng, vegetasjon mm. er derfor avgjørende for produksjonen til møllen. Det må gjøres lokale ressurskartlegginger for å trygge satsingen, slik at arealbruken blir mest mulig solid fundert.</p>
<p>Vindmøller tillates bare hvor 75% eller mer av energien forbrukes til næringsmessig drift av gården (inkludert 1 våningshus) hvor næringsdriften har en jevn forbruksprofil av strøm gjennom året</p>	<p>For at et tiltak skal inngå i LNFR-formålet, må det være knyttet til næringsvirksomhet på gården eller det behovet gården har for varer og tjenester. Veilederen «Garden som ressurs» sier at vindmøller som tiltak kan inngå i LNFR-formålet, «hvis energien fra anlegget i det vesentlige forbrukes på gården». Uttrykket «i det vesentlige» forstås her som 75% og mer. Næringsmessig drift på gården er en forutsetning for å tillate oppføring av vindmøller. Kårhus er ikke å forstå som del av den næringsmessige driften av gården, men som bolig for tidligere eiere av gården der formålet er å sørge for jevn drift i forbindelse med generasjonsskifte.</p>

<p>Ordinære solenergianlegg på eksisterende bygninger/driftsbygninger vurderes som utgangspunkt ikke å være søknadspliktige</p>	<p>Vindmøller produserer strøm året rundt. Skal næringsdriften på gården kunne nyttiggjøre seg dette, må næringsdriften ha en noenlunde jevn forbruksprofil gjennom året, for at tiltaket skal inngå i LNFR-formålet.</p> <p>Kommunen ønsker å være åpne for å vurdere at også større solenergianlegg på for eksempel driftsbygninger kan være unntatt søknadsplikt. Tiltaket er unntatt fra kravet om søknadsplikt, forutsatt at anlegget ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Går over flere bruksenheter/brannceller · Endrer fasadens karakter vesentlig · Er plassert nærmere nabogrense enn 4 meter, jf. pbl. § 29-4 · Er i konflikt med planbestemmelser for området <p>Anlegget kan ut ifra sin særlige størrelse, utforming og plassering være søknadspliktig. I flere tilfeller vil det også være nødvendig for kommunen å utøve et faglig skjønn for hvorvidt fasadens karakter endres vesentlig.</p> <p>Det kan derfor være hensiktsmessig at tiltakshaver/gårdbruker tar kontakt med kommunen i den enkelte sak for avklaring av om det konkrete solenergianlegget vil være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.</p>
<p>Søknadspliktige solenergianlegg på eksisterende og nye bygninger/driftsbygninger vurderes som utgangspunkt å være i samsvar med kommuneplanens arealdel og tillates derfor</p>	<p>Solenergianlegg plassert på eksisterende og nye bygninger/driftsbygninger er normalt lite konfliktfylt når det gjelder hensynene LNFR-formålet og kommuneplanen er ment å ivareta.</p> <p>Dersom tiltaket for eksempel gjelder et større anlegg som ikke er godt integrert i fasaden og er plassert ved bebyggelse med kulturminneverdi eller område med særlig landskapsverdi, kan det likevel tenkes at anlegget ikke bør godkjennes som omsøkt eller krever dispensasjonsbehandling.</p>

Figur 3. Oversikt over områder det ikke tillates vindmøller ut fra viktige fugleområder i Time kommune med verneområder (skravert areal), IBA-områder (grønne areal) og registreringer av andefugler og vadefugler i Artskart (beige areal, inkludert stiplet areal). Registreringer i Artskart etter Statsforvalteren i Rogaland sin uttale til søknad i Hå kommune av 11.01.2023.

2. Retningslinjer som i tillegg gjelder søknader om dispensasjon

Dette gjelder vindmøller som ikke er i tråd LNFR-formålet. Det kan for eksempel være vindmøller som ikke er tilknyttet gårdsdrift, vindmøller som produserer langt mer energi enn det gården bruker, eller der tiltaket er i tråd med landbruks-formålet, men tiltaket krever dispensasjon fordi det ikke er i tråd med natur- eller friluft-formålet.

Retningslinje	Avklaringer og begrunnelse
For tiltak som ikke er knyttet til gårdsdrift, tillates ikke vindmøller som er høyere enn 10 m.	Dette gjelder tiltak som ikke er vurdert å være i tråd med LNFR-formålet, siden det ikke kan knyttes til aktiv gårdsdrift. Kommunen ønsker at vindmøller i utgangspunktet skal styrke landbruksinteressene, og derfor være knyttet til aktiv drift. Små vindmøller trenger ikke nødvendigvis å påvirke landbruksinteressene eller andre miljø- og samfunnshensyn i stor grad, og det er derfor åpnet for at vindmøller opp mot 10 meter kan tillates.
Tiltak som ikke vurderes å være i tråd med LNFR-formålet fordi strømproduksjonen er betydelig høyere enn gårdens forbruk, tillates ikke.	Dette gjelder søknader fra aktive gårdsbruk, der det søkes om dispensasjon siden vindmøllen vil produsere betydelig mer strøm enn det gården forbruker. Siden vindmøller påvirker andre miljø- og samfunnshensyn, ønsker kommunen at de tilpasses driften som er på de forskjellige gårdsbrukene.
Tiltak som ikke vurderes å være i tråd med natur- eller friluft-formålet, selv om tiltaket oppfyller krav i forhold til landbruks-formål, tillates ikke	Tiltaket kan være i tråd med landbruks-formålet, men hensynet til natur- og/eller friluft-formålet gjør at tiltaket krever dispensasjon, jf. «Garden som ressurs» vurderingskriterier.
Frittstående solenergianlegg vurderes som utgangspunkt å være i strid med LNFR-formålet i kommuneplanen og tillates ikke	Frittstående solenergianlegg kan i større grad være til ulempe for landbruket ved å legge beslag på dyrka eller dyrkbar jord, beitearealer eller andre arealer som kan brukes i forbindelse med ordinær landbruksdrift. Slike solenergianlegg vil i større grad også kunne være til ulempe for stedbundne naturverdier og tap av habitatområder enn for eksempel en enkelt vindmølle. I tillegg kan frittstående solenergianlegg være godt synlige i landskapet og på den måten være til ulempe for de eksisterende friluft- og landskapsinteressene. Frittstående solenergianlegg vurderes som utgangspunkt derfor å være i strid med LNFR-formålet i kommuneplanen. Dersom anlegget er begrenset i størrelse og tilpasset gårdens ressursgrunnlag, kan anlegget likevel vurderes å være i samsvar med LNFR-formålet. Ved

	<p>vurderingen av om tiltaket er i samsvar med LNFR-formålet, har anleggets konsekvenser for landbruket og eksisterende natur- og friluftverdier også betydning. For avklaring og opplysning av saken med tanke på landbruk, natur og friluft samt kulturminner, sendes slike saker på uttale til Statsforvalteren i Rogaland og Rogaland fylkeskommune før kommunen kan fatte vedtak i saken.</p>
--	--